

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e); (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
 From: (10)(2e)
 Sent: Thur 9/3/2020 9:35:33 AM
 Subject: RE: Partnerships en principe van vrijwilligheid
 Received: Thur 9/3/2020 9:35:35 AM

Graag met de juristen oppakken, dit luistert nogal nauw.

Van: (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
 Verzonden: donderdag 3 september 2020 11:19
 Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)>; (10)(2e) (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
 Onderwerp: Partnerships en principe van vrijwilligheid

Dag allemaal,

In de dagstart kwam het onderwerp vrijwilligheid van gebruik in relatie tot partnerships ter sprake. Ik denk dat (10)(2e) terecht heeft gesteld dat er een hele dunne lijn bestaat tussen 'het wijzen op', 'het enthousiasmeren van' en 'het steunen/supporten van'. Voor onze communicatie naar partners hebben (10)(2e) en ik altijd benadrukt dat vrijwilligheid in gebruik voorop staat, en dat op geen enkele manier mag worden gedwongen tot gebruik. Overigens merk ik bij veel partners dat zij van zichzelf terughoudend zijn. Dat wil zeggen: ze staan positief tegenover het onder de aandacht brengen van de app, maar laten daarbij als werkgever/koepel/vereniging een waardeoordeel van de app aan de gebruiker zelf.

Toch is het goed om richting lancering ook de vrijwilligheid en de antimisbruikbepaling nogmaals te benadrukken en uit te leggen wat daarmee wordt bedoeld. Graag kijk ik samen, o.a. met juridische kennis, hoe we dat het beste kunnen formuleren. Voor mij werkte het goed om passages uit het wetsvoorstel, de MVT en het debat even onder elkaar te zetten om een algemeen beeld te vormen. Graag aanvulling van (10)(2e) als er nog andere belangrijke dingen zijn gezegd t.o.v. onderwerp.

In de wet staat het volgende:

Artikel 6d, 8° lid: **Het is verboden een ander te verplichten tot het gebruik van de notificatieapplicatie dan wel enig ander vergelijkbaar digitaal middel.**

In de MVT wordt dit toegelicht door te stellen dat zowel directe als indirecte verplichting verboden zijn:

De regering acht het van groot belang dat het gebruik van CoronaMelder te allen tijde vrijwillig is. Mensen mogen nooit, direct dan wel indirect, door wie dan ook worden gedwongen tot het gebruik van CoronaMelder of van andere vergelijkbare digitale middelen. Daarom voorziet het wetsvoorstel in een antimisbruikbepaling.

En later:

De regering kan niet genoeg benadrukken dat het niemand, werkgevers, zorgverzekeraars, onderwijsinstellingen, winkels of wie dan ook, is toegestaan het gebruik van CoronaMelder of welk vergelijkbaar digitaal hulpmiddel dan ook, direct of indirect verplicht mag stellen. Zo is het bijvoorbeeld niet toegestaan dat een restauranteigenaar het gebruik van CoronaMelder verplicht stelt voor het kunnen plaatsnemen op zijn terras. Evenmin mag indirect worden verplicht tot het gebruik van CoronaMelder of andere vergelijkbare digitale middelen, bijvoorbeeld door financiële prikkels zoals een korting voor klanten die aantonen dat zij de digitale middelen gebruiken. Aangezien niet tot het gebruik van CoronaMelder mag worden verplicht, mag ook niet worden verplicht tot inzage in CoronaMelder. Voor de volledigheid zij vermeld dat dit verbod ook voor de GGD'en zelf geldt. Ook de GGD mag niet direct of indirect verplichten tot het gebruik van CoronaMelder dan wel tot het gebruik van vergelijkbare andere digitale middelen

Zoals leden Van der Staaij en Hijink al opmerkten: de MVT gaat verder dan wat er in het wetsvoorstel staat beschreven. Zij hadden dan ook het verzoek om zowel directe als indirecte verplichting bij de wet te verbieden. [Gaat dit nog gebeuren?](#)

Dan het debat zelf, waarin duidelijk wordt dat ook de Kamer erg sterk hecht aan het borgen van vrijwilligheid in gebruik. Tegelijkertijd werd opgeroepen om in de handhaving proportioneel om te gaan met de antimisbruikbepaling. Zie bijvoorbeeld de motie van lid Middendorp:

"De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat dit wetsvoorstel om misbruik van de corona-app tegen te gaan een nieuw strafbaar feit introduceert voor burgers en bedrijven;

overwegende dat een uniforme, redelijke en passende handhaving van de antimisbruikbepaling van belang is voor de rechtszekerheid en het maatschappelijke draagvlak;

overwegende dat de regering aangeeft in gesprek te zijn met toezichthouders over de wijze van handhaving van de nieuwe antimisbruikbepaling;

verzoekt de regering tot afspraken te komen met toezichthouders met als uitgangspunt dat een mogelijke overtreding van de antimisbruikbepaling eerst een waarschuwend gesprek krijgt, tenzij er sprake is van kwade opzet,

en gaat over tot de orde van de dag."

De minister heeft hierop als volgt gereageerd:

Als er per ongeluk iets te enthousiast iets te veel drang is uitgeoefend, ga je, neem ik aan, in gesprek. Als er toch echt op een hele nare manier misbruik wordt gemaakt, denk ik toch dat je het handhavingsinstrumentarium wat eerder uit de kast haalt. De proportionaliteit is natuurlijk altijd onderdeel van handhaven.

Dan de motie op stuk nr. 17 van de heer Middendorp en mevrouw Van den Berg. Ik zag het debatje dat plaatsvond. Volgens mij willen de heer Middendorp en mevrouw Van den Berg zeggen – zo kan ik daar ook mee leven: handhaaf proportioneel en handhaaf met gezond verstand. Als er gewoon met enthousiasme wordt gezegd "joh, goed ding, die CoronaMelder; van een poster aan de muur zou je ook gebruik moeten maken", is er dus niks aan de hand. Zodra dat leidt tot drang of dwang, is er wel wat aan de hand. Dan is het namelijk in strijd met de wettelijke bepaling. Dus als ik er een "gezond verstand"-motie van mag maken, als ik haar zo mag begrijpen, kan ik het oordeel aan de Kamer laten.

Ondanks dat dit een waardevolle interpretatie is, die wat mij betreft de ruimte aan partners laat om hun enthousiasme en instemming te tonen, moeten we dicht bij de wetstekst en uitleg daarvan blijven. Met wie kunnen we het beste afstemmen om tot een begrijpelijke en richtinggevende passage te komen rondom vrijwilligheid en antimisbruikbepaling? Dan zullen wij die namens partnerships actief delen met organisaties.

Groet (10)(2e)